

Zitierhinweis

Hlaváček, Ivan : recension de : Ulrike Siewert (ed.), Die Stadtpfarrkirchen Sachsens im Mittelalter und in der Frühen Neuzeit, Dresden : Thelem, 2013, dans : Český časopis historický, 2014, 1, p. 161, DOI: 10.15463/rec.1189720483

český časopis historický

copyright

Dieser Beitrag kann vom Nutzer zu eigenen nicht-kommerziellen Zwecken heruntergeladen und/oder ausgedruckt werden. Darüber hinausgehende Nutzungen sind ohne weitere Genehmigung der Rechteinhaber nur im Rahmen der gesetzlichen Schrankenbestimmungen (§§ 44a-63a UrhG) zulässig.

i následných diskusích zaznívala celá škála témat sledovaných – dle záběru anotované publikace soudě – stejně v německém prostředí jako u nás.

R. Šimůnek

Die Stadtpfarrkirchen Sachsens im Mittelalter und in der Frühen Neuzeit

(= Bausteine aus dem Institut für Sächsische Geschichte und Volkskunde, Bd. 27),
Ulrike SIEWERT (ed.), Dresden, Thelem
2013, 278 s., ISBN 978-3-942411-81-3.

I když současné bádání fenomén farního kostela neobjevilo, přesto se nejnověji objevuje jako poměrně samostatné téma zejména středověkého průřezu (srov. ostatně i ČČH 105, s. 165–167 o práci Arnda Reitemeiera). Dokazuje to vedle právě vydaného objemného svazku řady *Vorträge und Forschungen* (sv. 77 – *Die Pfarrei im späten Mittelalter, Ostfildern* 2013 se zásadními rozpravami Wolfganga Petkeho a Enno Bünze) i anotovaný svazek. Klade důraz zejména na sociální a společenskou funkci této svým způsobem klíčové instituce nejen církevní organizace. Zvlášť zřetelně se to projevovalo v rámci městského života, ale byl to i život venkovského obyvatelstva, který byl farními aktivitami vázán i svázán. Zde se referovaný sborník orientuje na omezený region – Sasko, tedy především na míšeňskou diecézi. Po úvodní stati, kde redaktorka svazku podává přehled bádání v tomto směru i načrtává jeho perspektivu, je kniha rozdělena do tří částí.

Z obecně historického hlediska má pro nás největší význam první oddíl s názvem *Farní a městské kostely a jejich zakotvení ve městě*. Je uvozen rozsáhlou statí již zmíněného E. Bünze, jenž podává analýzu vývoje tohoto fenoménu na lipském příkladu (s. 23–70). Další tři statí probírají konkrétní situaci v jiných významných městech regionu, totiž v Drážďanech (U. Siewert), Cvikově (Julia Kahleyß) a Zhořelci (Christian Speer), každý

z autorů ale své téma pojednal s jiným akcentem. Pokud jde o Drážďany, sleduje Siewert vývoj od předměstského osídlení do etablování se příslušné fary v plnohodnotném městě, ve Cvikově jde o prosazování se městské rady v ovládnutí městského kostela na sklonku 15. a počátkem 16. století a konečně ve třetí studii o boj o zisk patronátního práva k příslušnému kostelu ve Zhořelci od středověku až vlastně do 20. století. Na svým způsobem klíčové, ale vzhledem k tomu, že šlo o sídlo biskupa atypické město, totiž Míšeň, se nedostalo. Oba další oddíly jsou věnovány otázkám umělecko- či stavebně historickým s vhlady do vybavení příslušných kostelů, při čemž jsou porůznu zmiňovány i kontakty či kontexty s českými poměry, tím spíš, že dvě rozpravy se věnují výslovně přímo Horní Lužici, Čechám ze Saska nejbližší. A konečně třetí oddíl se týká bezprostředně vlastního obřadního života (duchovní hudba, resp. luterské rituály při zakládání nových kostelů).

I. Hlaváček

Stanisław BYLINA

Podróż husytów do Bazylei

Warszawa, Instytut Historii PAN 2013,
133 s., ISBN 978-83-63352-20-2.

Série knižních publikací Stanisława Byliny, v kterých polskému čtenáři erudovaným a přitom poutavým stylem představuje jednotlivé segmenty ze života a působení českých husitů, nalezla pokračování v knížce věnované husitům na basilejském koncilu. České účasti na koncilu již byly věnovány mnohé práce, proto se autor zaměřil na samotnou cestu husitské delegace do Basileje (cestovala kolem dvaceti dnů na přelomu let 1432 a 1433). S. Bylina též rozebírá okolnosti příchodu delegace na koncil. Kniha se skládá ze tří kapitol, v první autor popsal situaci, která umožnila husitům vydat se na ekumenický sněm („Trumfy, które otworzyły drogę na sobór“), ve druhé přípravy na koncilní